

SWEDISH A: LANGUAGE AND LITERATURE – HIGHER LEVEL – PAPER 1 SUÉDOIS A : LANGUE ET LITTÉRATURE – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1

SUECO A: LENGUA Y LITERATURA - NIVEL SUPERIOR - PRUEBA 1

Wednesday 8 May 2013 (morning) Mercredi 8 mai 2013 (matin) Miércoles 8 de mayo de 2013 (mañana)

2 hours / 2 heures / 2 horas

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A consists of two texts for comparative analysis.
- Section B consists of two texts for comparative analysis.
- Choose either Section A or Section B. Write one comparative textual analysis.
- The maximum mark for this examination paper is [20 marks].

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- La section A comporte deux textes pour l'analyse comparative.
- La section B comporte deux textes pour l'analyse comparative.
- Choisissez soit la section A, soit la section B. Rédigez une analyse comparative de textes.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est [20 points].

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- En la sección A hay dos textos para el análisis comparativo.
- En la sección B hay dos textos para el análisis comparativo.
- Elija la sección A o la sección B. Escriba un análisis comparativo de los textos.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es [20 puntos].

Välj del A **eller** del B.

DELA

1. Analysera och jämför de två texterna nedan. Analysen ska innehålla kommentarer om likheter och skillnader mellan texterna, samt vilken roll sammanhang, publik, mål och formella och stilistiska drag spelar.

Text 1

5

10

15

20

Tänk dig sex månaders lugn och ro.

30

35

Det är med ostar precis som med människor. De som blir behandlade med omtanke utvecklar också sina godaste sidor.

På Kvibille Mejeri tar vi minst sex månader på oss för att göra en cheddarost. Det har vi gjort ända sen den höstdag 1926 då vår grundare Alfred Wendler bestämde sig för att göra Sveriges första cheddar, en ost som vi fortfarande är ensamma om att tillverka.

Återhämtning och total avkoppling är lika viktigt för våra ostar som det är för dig. Därför låter vi dem vila och mogna långsamt. En del tar åtta månader på sig för att utveckla sin styrka. Andra är riktiga lyxputtar som ligger och gottar till sig ett helt år.

Nu tror du kanske att våra ostar lever ett bekymmersfritt liv. Men så är det inte alls.

Förväntningarna på dem är höga och därför vårdar vi dem ömt. För trots alla nya maskiner är det fortfarande hantverksskickligheten och fingertoppskänslan hos våra medarbetare som avgör kvalitén och smaken på din cheddarost.

En del påstår att den beror på de halländska kossorna och deras betesmarker. Andra tror att smaken beror på den saltstänkta luften som blåser in från havet. En sak vet vi i alla fall. Vi ger våra cheddarostar den tid på sig som de så väl behöver. Det är en lyx som vi fortfarande unnar dem. Dig också.

Annons i *Månadsjournalen* (juni 2002)

Text 2

Till min mage

Min söta mage! det går aldrig an, Du är ju redan som en liten trumma Att hålla dig med kläder minsann, Det kostar ej så liten summa.

5 Med varje dag du växer tum för tum, Och jämt despotiskt på anslag du pockar. I mina byxor skriks: ge rum! ge rum! Och dito dito skriks i mina rockar.

Vem kan för din skull ändra jämt sin rock,

Det skulle kosta snart min hela kassa.

Jag undrar vem som bett dig bli så tjock
Att inga byxor mera kunna passa?

Du smörjer dig ur tallrikar och glas
Med frisk aptit: hur kan man då bli mager?

Du frågar icke, varifrån allt ska tas, Du tänker blott som *Kajsa Varg*: "man tager".

Du ännu aldrig att kalas försmått¹. Du äter, dricker mer än du behöver. Din huvudskål är *att det smakar gott*:

- 20 Vem undrar då att fettet pöser över? Du klagar stundom med bedrövlig min, Att blodet känns så melankoliskt vandra: Vem fan har sagt att du skall dricka vin, Du kan ju dricka vatten, du som andra!
- Jag nästan skäms för ett så sällsamt rön², Att man kan bli så tjock att man vill spricka, Då, i betraktan av sin magra lön, Man borde vara mager som en sticka. Och frågar jag varav du blir så fet,
- 30 Så blir du stött och svarar snäsigt bara: Man kan väl inte hänga sig för det, Att man har råkat lite fetlagd vara!

Elias Sehlsted, ur Sånger & Visor (1893)

försmå: vara utan

² rön: iakttagelse

DEL B

2. Analysera och jämför de två texterna nedan. Analysen ska innehålla kommentarer om likheter och skillnader mellan texterna, samt vilken roll sammanhang, publik, mål och formella och stilistiska drag spelar.

Text 3

Varför breder engelskan ut sig på svenskans bekostnad? Varför använder svenska myndigheter sig överhuvudtaget av engelska beteckningar på olika enheter, byggnader, projekt och evenemang? **Borde** det inte vara en garanterad rättighet att få t.ex. bruksanvisningar och resevillkor på svenska i Sverige?

- Varför visas så många långfilmer på engelska och så få på svenska och andra språk i svensk tv? Varför är så många reklaminslag i tv och i andra massmedia i Sverige på engelska? Är det helt självklart att 90 procent av alla avhandlingar ska skrivas på engelska vid svenska universitet, vilket numera sker? Verkar det inte lite bakvänt att föredrag och seminarier hålls på engelska, trots att alla förstår svenska?
- Förlorar inte svenskspråkiga på att svenska företag går över till engelska som koncernspråk?

  Går inte kunskap förlorad när engelska införs som första undervisningsspråk vid svenska skolor?

  Är det inte ett fattigdomsbevis att svenska idrottsklubbar skaffar sig namn i stil med "Hawks" i stället för "Hökar", eller att svenska tv-program ges titlar som "Cold case Sverige"?
- Om du tycker att dessa frågor är relevanta, borde **nätverket Språkförsvaret** och denna webbplats intressera dig.
  - Språkförsvaret inser naturligtvis engelskans gångbarhet som internationellt andraspråk, men engelskans nuvarande ställning som världsspråk hotar också på sikt andra språks fortlevnad, däribland svenskans. Detta är ingen ödesbestämd utveckling, men kräver opinionsbildning för att vändas.
- 20 Språkförsvaret anser att mångspråkighet har ett värde i sig och att svenskan i Sverige numera aktivt måste försvaras på ett helt annat sätt än tidigare, i och med EU-medlemskapet och den ökande internationaliseringen.
- Språkförsvaret menar, att de många olika språken i världen innebär en rikedom, och att domänförluster (t.ex. att svenskan upphör att användas på ett område, som inom naturvetenskaplig forskning) kan undvikas med en genomtänkt språkpolitik.

Det behövs en gräsrotsrörelse för att försvara svenska språket. Ditt ställningstagande räknas i allra högsta grad. Ta kontakt med oss om du har frågor eller vill beställa nyhetsbrev – eller bli helt enkelt medlem!

Nätverket Språkförsvaret

www.sprakforsvaret.se (2012)

Text 4

Behövs svenskan?

Hei!

Jag heter Andreas Eriksson och går andra året på elprogrammet, i Fyrisskolan. Jag idrottar, och är måttligt intresserad av svenska språket och dess grammatik. Min utbildning hoppas jag ska ge något jobb i autoteknik.

Har inte haft det lätt med svenska eller något annat språk heller. Mina erfarenheter av det här är att istället för att läsa svenska skulle jag haft större användning av engelskan. Då hade jag ju kunnat koncentrera mig på ett språk som dessutom går att använda över större delen av världen.

Men nu är det ju som det är, så jag offrar en del av min fritid på extra hjälp i svenska. Vi som går här lär oss en hel del om t.ex. konstiga ord i svenskan och en del grammatik. Jag läser också en del böcker. Min svenska börjar bli bättre.

Men varför har vi så mycket konstiga ord i svenskan? Vore det inte på tiden att förnya språket en aning. I synnerhet vill jag att de gamla latinska orden byts ut mot nya ord eller rentav plockas bort helt ur svenskan om det redan finns andra ord som har samma betydelse och är lättare att förstå.

De ord som byts ut tycket jag kan plockas från engelskan. Detta skulle säkert underlätta mycket för oss som har språkliga problem och förenkla våra förutsättningar eftersom vi har två språk att kombinera. Det vore då bra om språken blev mera lika.

Andreas Eriksson, Knivsta

Läsarbrev till *Språkvård*, tidskrift utgiven av svenska språknämnden (september 1998)

10

5

15